

- верифікація обставин відбувається автоматично через звірку часу і локації з бойовим розпорядженням;
- електронний висновок ВЛК вноситься безпосередньо в блокчейн, а смарт-контракт зчитує ступінь важкості поранення;
- миттєва транзакція ініціюється автоматично після появи фінального цифрового підпису лікаря та підтвердження втрати працездатності.

Переваги для персоналу включають усунення суб'єктивізму, ліквідацію корупції у ВЛК/МСЕК завдяки цифровим підписам та психологічний спокій, адже кошти надійдуть автоматично.

Автоматизація виплат по пораненню – це не просто технологія, це перетворення держави на сервісну систему, де соціальний захист стає безумовним правом, а не результатом бюрократичної боротьби.

Ефективна реалізація зазначених інновацій потребує розробки дорожньої карти пілотного проєкту «Смарт-реєстру виплат», адаптації профільних регуляторних актів до умов функціонування цифрових активів та формування закритого блокчейн-середовища під кураторством профільного департаменту Міноборони із залученням інфраструктурних потужностей державних фінансових та цифрових інституцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про віртуальні активи: Закон України від 17 лют. 2022 р. № 2074-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2022. №24. Ст. 183. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20> (дата звернення: 09.04.2026)
2. Петков С. В., Курило Т. В. Цифровізація публічного управління в умовах воєнного стану: правові аспекти та перспективи впровадження блокчейн-технологій. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2023. Вип. 2. С. 45–52.
3. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05 жовт. 2017 р. №2155-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> (дата звернення: 09.04.2026).
4. Гребенюк М. В. Правові механізми соціального захисту військовослужбовців у цифровому суспільстві: від бюрократії до автоматизації. *Юридичний часопис*. 2024. № 1. С. 112–120.

ПЕРМЯКОВ ДМИТРО СЕРГІЙОВИЧ

здобувач вищої освіти факультету забезпечення державної безпеки Київського інституту Національної гвардії України

МАЛЬЦЕВ ВІТАЛІЙ ВІКТОРОВИЧ

кандидат юридичних наук, старший дослідник, заступник начальника кафедри забезпечення державної безпеки Київського інституту Національної гвардії України

СПІВПРАЦЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З ФІЕР: МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Система європейської безпеки на початку 2025 року характеризується інтенсивною «європеїзацією» правоохоронних функцій, що детермінує необхідність поглибленої інтеграції Національної гвардії України (далі - НГУ) у міжнародні інституційні мережі. В умовах нівелювання чітких меж між внутрішніми та зовнішніми загрозами, феномен яких аналітики визначають як «інтерместична безпека», взаємодія з Асоціацією сил жандармерії та поліції в

статусі військової установи (далі - FIER) конститує стратегічний пріоритет для української держави [1, с. 69; 2]. Статус НГУ як повноправного члена FIER з 2017 року, а також отримання статусу спостерігача в Європейських силах жандармерії у 2024 році свідчать про високу готовність цієї інституції впроваджувати стандарти забезпечення публічного порядку відповідно до євроатлантичного напрямку розвитку [2; 3]. Платформа FIER пріоритезує обмін досвідом у критичних доменах людських ресурсів, нових технологій та організації служби, що дозволяє НГУ адаптуватися до викликів безпеки нового покоління. Військовий статус установи виступає фундаментальним фактором, який дозволяє НГУ інтегруватися в європейський безпековий простір значно ефективніше, ніж це здатні реалізувати суто цивільні структури, оскільки саме жандармерійна модель забезпечує необхідну гнучкість у реагуванні на гібридні загрози [4, с. 9; 5, с. 51].

Концептуальна основа жандармерійної моделі репрезентує «третій шлях» у системі забезпечення правопорядку, гармонійно поєднуючи військовий статус персоналу з виконанням цивільних правоохоронних функцій [6, с. 27]. Історична спадщина цієї моделі підтверджує її роль як інструменту державного суверенітету, здатної заповнювати «безпековий вакуум» там, де цивільна поліція виявляється дезорієнтованою через високу інтенсивність насильства [5, с. 62]. На відміну від суто цивільних структур, які часто не мають належної підготовки для дій в умовах гібридної війни, НГУ екстраполює військову ефективність на сферу публічного порядку. Яскравим доказом цього є події початку повномасштабного вторгнення, зокрема знищення гвардійцями чотирьох російських вертольотів під час спроби десантування противника в аеропорту «Антонов», що засвідчило неспроможність цивільних правоохоронців замінити військові формування в моменти екстремальної ескалації [3]. Більше того, жандармерійна модель функціонує як оптимальний юридичний «місток» для функціонування системи військової юстиції та правопорядку всередині збройних сил, що є критично важливим в умовах воєнного стану, коли цивільна поліція позбавлена відповідних повноважень та специфічної компетенції [7]. Екстремальна універсальність моделі детермінує її життєздатність як ключового чинника стійкості держави, доводячи, що демілітаризація за умов постійної воєнної загрози не є оптимальною стратегією [4, с. 10].

Адаптація європейських стандартів у межах FIER трансформує НГУ відповідно до принципів «Human Security» (людської безпеки) та доктрини «Responsibility to Protect» (R2P), де пріоритет зміщується з охорони державних інституцій на захист прав кожного громадянина [1, с. 75]. Практичне впровадження концепцій управління натовпом та використання нелетальних методів дозволяє мінімізувати ескалацію насильства під час стабілізаційних заходів [6, с. 40]. У 2025 році, під час головування Франції у FIER, особлива увага приділяється інтеграції штучного інтелекту в систему управління людськими ресурсами. НГУ впроваджує інноваційні рішення, такі як чат-боти для консультування персоналу, системи масової обробки файлів кандидатів під час рекрутингу та предиктивні інструменти для моніторингу професійного здоров'я гвардійців, що дозволяє виявляти психологічні ризики на ранніх етапах [8]. Така трансформація свідчить про еволюцію НГУ в сучасний сервіс безпеки, що корелює із західноєвропейськими моделями, які здатні ефективно діяти на деокупованих територіях [1, с. 88].

Підсумовуючи результати інтеграції, слід констатувати, що обраний вектор розвитку детермінує найвищий рівень суспільної довіри до НГУ, який станом на жовтень 2024 року досяг рекордних 86% [3]. Це підкреслює успішність перетворення інституції на зразок європейської жандармерії, здатної виконувати завдання в усьому спектрі — від повсякденного патрулювання до відсічі збройній агресії, що стало особливо помітним на 11-ту річницю створення оновленої Гвардії у березні 2025 року [3]. Подальші перспективи корелюють із необхідністю подолання викликів щодо гармонізації законодавства, усунення мовних бар'єрів та технічного переоснащення підрозділів. Співпраця з FIER виступає не просто платформою для обміну технічними даними, а каталізатором внутрішньої модернізації, що дозволяє НГУ виступати гарантом демократичного правопорядку в умовах довготривалої нестабільності. Взаємодія з європейськими партнерами в комісіях з міжнародних справ та нових технологій

пріоритезує розвиток НГУ як високотехнологічної структури, яка поєднує військову потужність із сервісним підходом до безпеки громадянина [2; 8].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Marczuk K. P. A contemporary internal security concept and its implications for gendarmerie-type forces. *Gendarmeries and the Security Challenges of the 21st Century*. 2011. P. 69–95. URL: <https://www.fiep.org/wp-content/uploads/2011/12/E-reader-FIEP-Seminarbook.pdf>.
2. The Association. International Association of Gendarmeries and Police Forces with Military Status (FIEP). URL: <https://www.fiep.org/about-fiep/the-association/>.
3. National Guard of Ukraine – Observer Member. *European Gendarmerie Force (EUROGENDFOR)*. URL: <https://eurogendfor.org/participating-forces/national-guard-of-ukraine/>.
4. Hovens J. L., Elk G. A. G. *Gendarmeries and the Security Challenges of the 21st Century*. Royal Marechaussee, 2011. 360 p. URL: https://www.academia.edu/17124357/GENDARMERIES_AND_THE_SECURITY_CHALLENGE_S_OF_THE_21ST_CENTURY.
5. Bruggeman W. *Gendarmeries and the Security Challenges in the 21st Century: Some introductory remarks*. *Gendarmeries and the Security Challenges of the 21st Century*. 2011. P. 51–68. URL: <https://www.fiep.org/wp-content/uploads/2011/12/E-reader-FIEP-Seminarbook.pdf>.
6. Gobinet P. The gendarmerie alternative: Is there a case for the existence of police organisations with military status in the twenty-first century European security apparatus? *International Journal of Police Science & Management*. 2008. Vol. 10. No. 4. P. 448–463.
7. Самофалов М., Марценюк О. Військова поліція чи жандармерія? Частина друга. Центр оборонних стратегій. 2023. 17 серпня. URL: <https://defence.org.ua/analitika/viyskova-politsiya-chi-zhandarmeriya-chastina-druga/>.
8. FIEP: the French Gendarmerie Nationale in Chile for the first commission of its Presidency. *FIEP International Association News*. 2025. January 20. URL: <https://www.fiep.org/news/fiep-french-gendarmerie-chile/>.

ПЛІХТЯК РОМАН ТАРАСОВИЧ

курсант навчально-наукового інституту №1
Харківського національного університету
внутрішніх справ

ПЧЕЛІН ВІТАЛІЙ БОРИСОВИЧ

доктор юридичних наук, професор, професор
кафедри адміністративної діяльності
Харківського національного університету
внутрішніх справ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ОСОБИ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах збройної агресії та дії правового режиму воєнного стану питання взаємодії підрозділів Національної поліції України (далі – НПУ) та Національної гвардії України (далі – НГУ) набуває особливого значення. Це можна пояснити тим, що саме на цих суб'єктів покладається певна частка із забезпечення публічної безпеки та охорони громадської безпеки, дотримання вимог обмежень режиму воєнного стану та ін. Не викликає сумніву, що від того наскільки повно й якісно визначено правові засади здійснення такої взаємодії, виконання спільних завдань та функцій, напругу залежить ефективність такої погодженої за часом і місцем діяльності.